

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 14/20

Møtedato: 20.02.2020

Dato: 29.01.2020

Arkivsaksnr: 2018/12701

Søknad om midler til oppgradering og tilpasning av forsknings- og utdanningsareal

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Brev av 4. desember 2019, (19/5776-1) fra Kunnskapsdepartementet, *Statsbudsjettet 2020 – Føringer for søknad om midler til oppgradering og tilpasning av forsknings- og utdanningsareal.*

Saken gjelder:

Kunnskapsdepartementet har utlyst 161 millioner kroner til oppgradering av bygg og lokaler ved selvforvaltende institusjoner.

Målet med tiltaket er mer egnede universitets- og høyskolebygg som fremmer moderne undervisnings- og forskningsformer, øker læringsutbyttet og bidrar til godt psykososialt miljø.

Føringer for de prosjekter det kan søkes støtte for er ellers:

- Byggeprosjektet må være i tråd med institusjonens strategiske campusutviklingsplan/masterplan og andre relevante dokumenter
- Prosjektet skal gjelde oppgradering av eksisterende bygningsmasse til tidsmessige og funksjonelle arealer for nåværende aktivitet eller ny bruk
- Institusjonen må stille med en egenandel på minimum 50 pst av byggeprosjektets totale kostnad
- Prosjektet må være styrebehandlet
- Prosjektet må kunne fullføres uten ytterligere tildeling fra departementet

Universitetet i Bergen innstiller to prosjekter som er i tråd med disse kriteriene i prioritert rekkefølge: 1. Undervisnings og laboratorieareal i Realfagbygget. 2. Undervisnings- og forskningsareal i Christies gate 12 for Det Psykologiske fakultet.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret innstiller følgende prosjekter:

1. Undervisnings- og laboratorieareal i Realfagbygget
2. Undervisnings- og forskningsareal i Christies gate 12 for Det psykologiske fakultet

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

29.01.2020/Kjartan Nasset/Even Berge (avd.dir)

Vedlegg:
1. Saksframstilling

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
14/20

Møtedato:
20.02.2020

Arkivsaksnr:
2018/12701

Søknad om midler til oppgradering og tilpasning av forsknings- og utdanningsareal

Bakgrunn

Vi viser til brev av 4. desember 2019, (19/5776-1) fra Kunnskapsdepartementet, *Statsbudsjettet 2020 – Føringer for søknad om midler til oppgradering og tilpasning av forsknings- og utdanningsareal.*

Kunnskapsdepartementet har utlyst 161 millioner kroner til oppgradering av bygg og lokaler ved selvforvaltende institusjoner.

Målet med tiltaket er mer egnede universitets- og høyskolebygg som fremmer moderne undervisnings- og forskningsformer, øker læringsutbyttet og bidrar til godt psykososialt miljø.

Føringer for de prosjekter det kan søkes støtte for er ellers:

- Byggeprosjektet må være i tråd med institusjonens strategiske campusutviklingsplan/masterplan og andre relevante dokumenter
- Prosjektet skal gjelde oppgradering av eksisterende bygningsmasse til tidsmessige og funksjonelle arealer for nåværende aktivitet eller ny bruk
- Institusjonen må stille med en egenandel på minimum 50 pst av byggeprosjektets totale kostnad
- Prosjektet må være styrebehandlet
- Prosjektet må kunne fullføres uten ytterligere tildeling fra departementet

UiB har i arbeidet med å prioritere prosjekter lagt vedtak på at valg av prosjekt skal være i samsvar med universitetets strategi og prioritert tiltak i universitetets masterplan for areal 2018-2024. Et tilleggsmoment i prioriteringen er at eventuelle miljøkrav skal hensyntas.

Universitetet i Bergen innstiller på dette grunnlag to prosjekt til søknad om ekstraordinære midler til oppgradering og tilpasning av forsknings- og utdanningsareal.

Byggeprosjektene gjelder oppgradering av eksisterende bygningsmasse til tidsmessige og funksjonelle arealer for både nåværende og ny bruk. Universitetet i Bergen vil stille med en egenandel på minst 50% i prosjektene og prosjektene vil kunne gjennomføres uten ytterligere tildeling fra departementet.

1. Undervisnings og laboratorieareal i Realfagbygget

Mål:

Målet med oppgradering og tilpasning av arealene er å oppgradere undervisnings-, forsknings og laboratorieareal i Realfagbygget, med tilhørende infrastruktur. Når prosjektet gis førsteprioritet er det fordi dagens løsninger ikke ivaretar grunnleggende miljøkrav, men arealene har også vesentlig betydning for utvikling av faglig aktivitet innenfor universitetets strategiske satsingsområde Klima- og energiomstilling.

Realfagbygget er et av landets største enkeltstående bygninger med sine 47.000 m² bruksflate fordelt på 7 etasjer. Bygget stod ferdig i 1977, og eksteriøret samt deler av interiøret er vernet. Bygget er i all hovedsak benyttet som undervisnings- og laboratoriebygg for Det matematisk-naturfaglige fakultet (MN), Norce, og Universitetsmuseet.

De kjemiske laboratoriene benyttes både for utdanning og for framskaffelse av forskningsbasert kunnskap og løsninger på en rekke av vår tids utfordringer. Fakultetets muligheter til å levere på disse oppgavene er i betydelig grad begrenset av bygningsmessige forhold, spesielt knyttet til romløsninger og ventilasjon. Det er stort behov for å oppgradere undervisningsareal og fornye laboratoriene til Kjemisk institutt, der mye av forskningen og studentundervisningen pågår. Det legges opp til å bygge to nye laboratorier, lokalisert til øverste ikke-tekniske etasje for ventilasjonskapasitet etter moderne standarder og etablert i tråd med planene for oppgradering og videreutvikling av bygget. Dette frigjør areal som tilrettelegges for student-aktiv læring. Tiltakene vil også innebære oppgradering av deler av teknisk infrastruktur i bygget.

De to nye laboratoriene, hhv. HelseLab og EnergiLab, vil gi helt nye muligheter for forskning og undervisning. God helse er en global samfunnsutfordring hvor bl.a. kjemisk, farmasøytisk og medisinsk forskning i fellesskap finner årsakssammenhenger og skaper løsninger. Denne aktiviteten krever kompetanse og instrumentering i laboratorier av høy standard, og her inngår det planlagte **HelseLab** på en avgjørende måte for både forskning og utdanning. Forutsetning for steget fra beskrivelse til teknologiske løsninger. Her arbeider en rekke studenter og forskere med problemstillinger innen bærekraftig kjemisk produksjon, fornybare energikilder og biobasert energi. Denne forskningen stiller særlige bygningsmessige krav, og den planlagte EnergiLab er avgjørende for at denne aktiviteten skal ha gode arbeids- og utviklingsforhold. De foreslåtte tiltakene er i samsvar med planene om en hovedoppgradering av bygget og vil innebære utbedring av teknisk infrastruktur i øvrige deler av bygget. Samtidig er dette et prosjekt som isolert sett kan gjennomføres innenfor rammen av en slik ekstrabevilgning.

Fremdrift:

Planlegging og prosjektering av tiltak vil kunne starte umiddelbart (rammeavtaler med rådgivende ingeniører), utlysning av entrepriser med oppstart i slutten av 2020 og ferdigstilling om 20-24 mnd.

Kostnad:

Tiltakene estimeres til 80 mill [Søknadsbeløp 40 MNOK, egenandel UiB 40 MNOK].

2. Oppgradering og utvikling av arealer i Christies gate 12 for Det psykologiske fakultet

Mål

Bygge om og oppgradere deler av Christies gate 12 til undervisnings- og forskningsareal for deler av det Psykologiske fakultet.

Dagens situasjon

Bygget er tegnet av arkitekt Per Grieg og stod ferdig i 1952 for Bergen Trygdekasse og overtatt av UiB i 1993. Byggets areal utgjør 9.730 m². Eksteriører og deler av interiøret er vernet.

Biblioteks-areal i bygget blir fristilt i forbindelse med samlokalisering med biblioteket til DV-fakultetet. Videre vil tidligere klinikkareal bli frigjort kommende høst i forbindelse med at disse flyttes til nybygget i Årstadveien 17 og Alrek helseklynge. Disse arealene ønsker vi å bygge om til instituttareal for det Psykologiske fakultet. Prosjektet vil legge til rette for gode forsknings- og undervisningsareal i tråd med de føringer som gjelder for søknaden. Nye arealeffektive og oppgraderte forsknings- og undervisningsareal i de deler av bygget som blir fristilt i 2020, inkludert oppgradering av de tekniske anlegg i disse arealene.

Fremdrift:

Planlegging og prosjektering av tiltak vil kunne starte umiddelbart (rammeavtaler med rådgivende ingeniører), utlysning av entrepriser med oppstart i slutten av 2020 og ferdigstilling om 30-36 mnd.

Kostnad:

Tiltakene estimeres til 110 mill [Søknadsbeløp 50 MNOK, egenandel UiB 60 MNOK].

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Midler til ekstraordinær oppgradering av forsknings- og undervisningsareal har vært viktig for UiB i arbeidet med å fornye campus innenfor strategisk viktige områder. Tidligere er midler bruk til å realisere Nordens største klimaklynge i Jahnebakken og nå pågår det et arbeid med å oppgradere studentarealer i U- Pihls hus.

I denne saken prioriterer UiB fornying å søke om midler til fornying av labor ved Kjemisk institutt i Realfagbygget. Dette er et areal som det er kritisk viktig å rehabilitere for å innfri nødvendige miljøkrav, men arealene har også stor strategisk betydning for forskning og utdanning innenfor det strategiske satsingsområdet Klima- og energiomstilling.

28.01.2020/Kjartan Nasset/Even Berge (avd.dir)